

נובמבר 2021 | חשון - כסלו תשפ"ב

משולחננו

"זה הסתיו עם הענן..."

נובמבר בבית הפלמ"ח היה עמוס וללא מנוחה, עם שלל כנסים, אירועים וסיורים. החודש ביקרו אותנו 7,715 מבקרים ומבקרות. קבלו מעט מרגעי השיא של החודש:

תמונת החודש:
 דני לימור מקבל את הפרס ע"ש יוסי הראל

תוכן עניינים:

פרס יוסי הראל

"כנפי תמר"

כנס תנועות הנוער ב'בריה'

60 שנה למכון 'מורשת'

סיכום רצף ההרצאות על

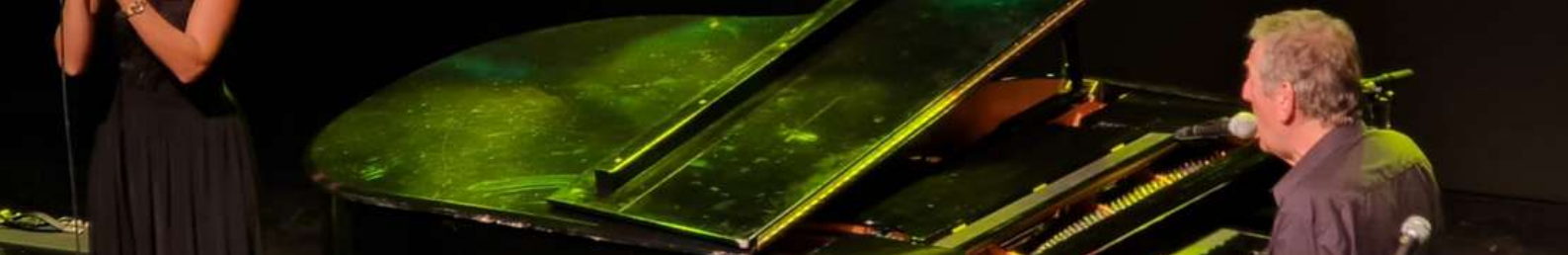
המחלקות המיוחדות

תוספת לחדר הנופלים

ממפעלי עמותת דור הפלמ"ח

דבר המשורר

הזמנות לאירועי דצמבר

הפרס ע"ש יוסי הראל למעשה מופת בתחום העלייה והקליטה

בכ"ט בנובמבר, התכנסנו כ-380 איש ואשה לטקס קבלת הפרס ע"ש יוסי הראל. דמותו ומעשיו של יוסי הראל, מבכירי ההגנה, הפלמ"ח והמוסד לעלייה ב', ממשיכים להדהד גם 13 שנה אחרי לכתו. מזה 7 שנים שעמותת 'דור הפלמ"ח', בשיתוף משפחת הראל, מעניקים פרס על שמו שניתן למעשי מופת בולטים בתחום ההעפלה, העלייה והקליטה. השנה ניתן הפרס לארגון "ידידים" ולאיש המוסד דני לימור. בטקס נשאו דברים נשיא המדינה ושרת הקליטה, הוענקו הפרסים, וכמה משיריו של יוני רכטר בוצעו על ידי יוני רכטר עצמו! היה ערב שמח מאוד ואין מילים לתאר את ההתרגשות שהייתה באוויר האולם.

בית הפלמ"ח מצמיח כנפיים - כנס "כנפי תמר"

ב 7 בנובמבר קיימנו את הכנס "כנפי תמר" לזכרה של תמר אריאל ז"ל נווטת מוכשרת בחיל האוויר שלחמה במבצע צוק איתן ונהרגה לאחר שחרורה בתאונה בנפאל. הכנס סיפר את הסיפור המיוחד של תמר, את הדרך שעשתה ואת האדם שהייתה. השתתפו בו חניכי מכינות קדם צבאיות שבאו מרחבי הארץ וממגזרים שונים. נושא הכנס היה "צעירים פורצי דרך". במהלכו שמעו חניכי המכינות את הספורטאית הפראולימפית מורן סמואל, שמעו מחברי פלמ"ח על הדרכים שהם פרצו בתש"ח, ונחשפו לסיפור של צנחני היישוב, שכן הכנס התרחש בתאריך בו חנה סנש נרצחה לאחר שנתפסה על ידי הנאצים בהונגריה. הכנס נערך בהובלת האגף הביטחוני חברתי של משרד הביטחון ועמותת "אלומה"

"ונחייך ונחבק את כל העוסקים במלאכה"

"שאו ציונה נס ודגל, תנועות הנוער החלוציות בדרך לארץ ישראל"

ביום שני, ה- 22 בנובמבר התקיים הכנס השנתי של "פורום החזרה לחיים של שורדי השואה" תחת הכותרת: "שאו ציונה נס ודגל" ברכו את באי הכנס נשיא המדינה, מר יצחק הרצוג בברכה מוקלטת, שירי ארליך מנהלת בית הפלמ"ח, רחל רוזנשטיין - יו"ר עמותת דורות המשך ומירי נהרי - יו"ר עמותת מורשת הבריחה. פרופ' אביבה חלמיש הרצתה על תנועות הנוער אחרי המלחמה - נאמנות תנועתית ואחריות לאומית, לימור בר-אילן סיפרה על חוות ההכשרה של מכבי הצעיר בארנסדורף, ד"ר שרה אוסצקי הרצתה על בית"רים ב"בריה" ויונה רוטביין - על חשיבות הדגל והשיר במסע הבריחה לארץ ישראל. טל מדר העלתה הנושא של קשר הדורות - "דור לדור יביע אומר". הוקרנו ראיונות מוקלטים עם שמואל עצמון, דוד גור שהיו חברי תנועות נוער ב"בריה" ושולי רנד שסיפר על אביו. הכנס הסתיים בשירת המנון הפלמ"ח המסורתית והמנון המדינה שהושר (הקלטה) בפי מעפילים על אוניה בעת מעצרה על ידי הבריטים. הכנס הוסיף ידע וריגש מאוד.

"עלינו לצנוח לתוך אירופה כאם הפורצת לתוך בית בוער להציל את ילידה"

חביבה רייק

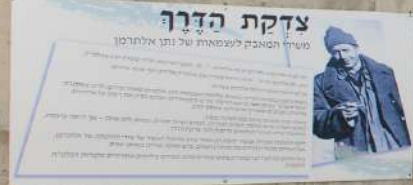
60 שנה של 'מורשת'

ב 30 בנובמבר ארחנו כנס לציון 60 שנה להקמת "מורשת - בית עדות ע"ש מרדכי אנילביץ'" שבגבעת חביבה. הכנס בחן את המחקר בנושא השואה בכמה חזיתות, והאיר מגמות מרכזיות בזיכרון השואה בארץ ובעולם. בכנס ניתנה במה לחוקרים צעירים המהווים את הדור הבא במחקר השואה בצד חוקרים בכירים בארץ ובעולם.

לבאי הכנס הוצגה תערוכה על חייה ומפעלה של חביבה רייק, התערוכה כללה פריטים אישיים של הצנחנית ובהם מכתבים אישיים, הספר "חברות בקיבוץ" ועוד עדויות מרגשות על חייה.

מעזבונה של חביבה רייק

סיכום רצף ההרצאות

החודש סופרו סיפוריהן של מחלקת הטיס והפלי"ם בסדרת ההרצאות החדשה של בית הפלמ"ח. הן סחפו מאזינים ומאזינות רבים והותירו אותנו לצפות לעוד בקוצר רוח.

בהמשך-בחודש דצמבר ימשיכו ההרצאות על המחלקה הגרמנית, מחלקת ה'שחר' ומחלקת הסיירים. ההרצאות הועברו על ידי מיטב המרצים מקהילת הבית:זאב לכיש וניר מאור, וימשיכו יואב רגב, ירון בכר ואלדד חרובי. אנו מזמינות אתכם להצטרף אלינו ולשמוע עוד על המחלקות המיוחדות של הפלמ"ח, להעשיר את הידע ולבלות את זמננו יחדיו. כל ההרצאות יעלו לערוץ היו-טיוב של בית הפלמ"ח להנאתכם, שם נאספות כל הסדרות והאירועים למכלול שלם של מידע מצולם.

תוספת לחדר הנופלים

החודש נוסף לחדר הנופלים פסלה של רחל הרשקוביץ- מלוחמות חטיבת "הראל". הפסל נתרם לנו על-ידי משפחתה, ומציג אם המבכה את בנה החייל. זו היא תוספת מאוד מרגשת וחשובה לבית כולו ולחדר הנופלים בפרט.

**"בסופו של דבר
אלו הם אותם
האנשים
שנלחמים בכל
המלחמות של
בני דורם תוך
שהם מוסיפים
שנים, ניסיון
קרבות ודרגות..."**

מתוך דברי האלוף במיל'
דר' עמנואל סקל

המחלקות המיוחדות של הפלמ"ח -
המחלקה הערבית

חברות וחברים,

בשבת ה-6 בנובמבר 2021, הוסר הלוט מעל שלט ההנצחה ליחידות הפלמ"ח שחנו בקיבוץ איילת-השחר, בטקס צנוע ומלא טעם. עמותת דור הפלמ"ח משגרת בזאת את הערכתה ותודתה לעוזי בן-ארי, המוציא והמביא, אור צפרוני, ישי אלף, חמוטל גולן, צוות ה-80 לפלמ"ח ולכל בית איילת-השחר.

בית קשת -
לפני העלייה לקרקע, 1944

ביום ב', 12 בנובמבר 2021, התכנסו בחדר האוכל בבית השיטה, שעוטרי בדגלי הפלמ"ח ובכרזות שנת ה-80, כ-450 איש, כדי לציין 80 שנה להקמת הפלמ"ח.

רונן שרגא, איש בית-השיטה, הפיק ערב מרגש במיוחד, אליו זרם קהל רב מכל קצווי הארץ, מצפון ועד דרום, וביניהם אנשי פלמ"ח. ההתכנסות נערכה בחסות המועצה האזורית "הגלבוע", בראשותו של מר עובד נור, ובברכתו.

צחקי שריג, בן בית-השיטה וחבר "דור ההמשך", הינחה בטוב טעם. שייקה גביש, יו"ר "עמותת דור הפלמ"ח", ומי שהיה מ"פ ד' בבית-השיטה בשנים 1947-1948, סיפר על אודות הקיבוץ כבית חם לאנשי הפלמ"ח. חגי בן-גוריון, חבר בית-השיטה, סיפר על אודות הכשרות הפלמ"ח. והפליאו חברי "הגבעתרון" במחרוזת ארוכה של שירינו, ובהם שירי פלמ"ח.

ברכת העמותה והערכתה העמוקה משוגרת בזאת לכל העושים במלאכה - לרונן שרגא, לחן וינוקור, רכזת התרבות של בית-השיטה, לצחקי שריג ולכל בית בית-השיטה.

ביום שישי, 12 בנובמבר 2021, התקיים בקיבוץ משמרות טקס מרגש, שבו הוסר הלוט מעל שלט ההנצחה למחלקות הפלמ"ח ששהו במקום. הטקס נערך במעמד ראש המועצה האזורית מנשה, מר אילן שדה, נציגי משפחות הפלמחאים, חברי דור ההמשך ואנשי משמרות.

את הלוט מעל שלט ההנצחה הנאה הסירו אילן שדה ושלוש בנותיו של רפאל ("רפול") איתן, חבר "מחלקת משמרות" יצחק פינטו מנחשולים הפליג בסיפור מרתק,

אביהו אתגר, חבר משמרות, סיפר מזיכרונותיו את אנשי מחלקתו של "פוזזה" ולהקת "משמרות המהפכה", שראוי לאמצה אלינו, שרה שירי פלמ"ח.

בטקס נכחו כ-100 איש ואישה.

במועדון לחבר במשמרות מוצגת בימים אלה תערוכה המתארת את פעלו של הפלמ"ח בכלל, ובמשמרות בפרט.

עמותת דור הפלמ"ח מודה לכל בית משמרות, לשרה בייטל, אשר על הטקס, לדקלה דהאן, שהנחתה, ומשגרת את הערכתה לצוות היוזם, המארגן והמבצע: אבנר חנוך, דוד לזר ושי פרי.

אנו מצווים לסייע ככל שנוכל לשיקומו של המבנה בו פעל מפעל "ביצרון" במשמרות, בו עבדו ללא ליאות אנשי מחלקת משמרות בפיקודו של "פוזזה", ונעשה זאת!

הוועדה המארגנת

נ"ב: בחרנו הפעם לשתף אתכם בדבריו של אבנר חנוך, מזכיר קבוץ משמרות, אותם נשא בטקס. הדברים שנשא ממחישים ברגישות כיצד הדור הצעיר יותר רואה את הפלמח

ואת האופן בו נרקם האירוע במשמרות ובשאר אירועי הפלמח שהיו. אירועים נוספים ומרגשים קורמים עור וגידים....

מפרי עטו

סרן גולני איתמר ז"ל

נפל בעת מילוי תפקידו

במלחמת העצמאות

ב-י"ד חשוון תש"ט, 16/11/1948

לעדכונים
נוספים

עקבו אחרי
דף הפייסבוק
של
בית הפלמ"ח

תנה להם , אלי, כח...

היה זה בחוף הים, בחול הרך, הצהוב. הוא ישב חלוץ נעלים ובידיו הקטנות חפר גומה. גופו שזוף ורזה, בהיר עינים ומתולתל שער. חפר והעמיק הגומה. חש רטיבות בידיו, לחלוחית קרה, אך המשיך.

גומתו נמלאה מים עכורים ומעטים. ישב והתבונן בהם בסקרנות ובסבלנות של ילד. נאספו המים ורבו, הזדככו, נצטללו. ישב והתבונן בהם. ראה בבואת פניו, חיך מלא אושר.

"הם" באו בכל עצמתם, בכבדם, בגסותם. "הם" באו גלים גלים למשב הרוח. על גחונם זחלו, עד שחדרו לגומת הנער. נסוגו ובכנפם אף טיפותיו המעטות, הזכות, הטהורות, הבהירות. נגרפו טיפותיו לים הגדול, הסוער, המלא קצף לבן ורוע. התשמורנה טיפותיו הבודדות את זכותן ובהירותן במערבל הים? הימשיך הנער הקט במשחק גומה ומים זכים?

התמשיכו אתם בחיפוש הטהור, לנוכח הים הגדול, האכזר?

תנה להם, אלי, כוח, עומק מחשבה ורצון טהור.

פרויקט צילום משותף

בית הפלמ"ח ומרכז רבין בשיתוף עם PHOTO IS:REAL
שמחים לפתוח בפרויקט צילום - מחווה לפלמ"ח ולפועלו
במסגרת אירועי שנת ה - 80 לפלמ"ח.
**אנחנו קוראים לחובבי הצילום שבינינו
ליצירת תערוכת צילום קבוצתית (תחומה בזמן ובהיקף).**

הקבוצה תיפגש ל - 12 מפגשים, **בתאריכים 10.1-14.3,**
בימי שני בין השעות 10:00-11:30.
במפגשים יתייחסו המשתתפים לתצלומי ארכיון ותצלומים עכשוויים
ויגבשו תוצר (אישי או קבוצתי) המשמיע את קולם
כחברי משפחת הפלמ"ח בשנת 2021.

תוצרי המפגשים יאספו לתערוכה
שתוצג **בפסטיבל הצילום הבינלאומי 2022,**
כחלק ממתחם הפעילות החברתית,
וכן תוצג בבית הפלמ"ח ו/או במרכז רבין.

המשתתפים אינם נדרשים להיות בעלי ידע מקדים בצילום.
אנו מזמינים אתכם להיות שותפים לדרך.

מהרו להרשם - מספר המקומות מוגבל!
לפרטים ולהרשמה:
דמי השתתפות: 200 ש"ח
במייל חוזר או במחלקת ההזמנות שלנו
03-5459800 (גם בוואטסאפ)

המרכז למלחמת יום הכיפורים

הודעה חשובה

הכנס יתקיים במועדו
באודיטוריום בית הפלמ"ח

רח' חיים לבנון 10 תל-אביב

יום שלישי ה-14 בדצמבר 2021
החל מהשעה 16:00

חיל האויר במלחמת יום הכיפורים

וחלקו בתפיסת הביטחון

של צה"ל - אז והיום

"בין 1967 ל-1973 קיבל חיל האוויר כמחצית מתקציב הביטחון, הצטייד במיטב המטוסים, ונתפש כחיל שיכריע במהירות את המלחמה הבאה. ציפייה זו נכזבה במלחמת יום הכיפורים" - פרופ' אורי בר יוסף בספרו "מלחמה משלו".

בכנס נבחן בין היתר נושא זה והשלכות אפשריות לימינו באמצעות מרצים בכירים מצמרת צה"ל בעבר.

תוכנית הכנס:

15:30 - 16:00 - התכנסות והרשמה

16:00 - 16:10 - תא"ל רון כתרי, דברי פתיחה

16:10 - 16:40 - אלוף (בדימ') גיורא רום, התבוננות בספר "מלחמה משלו" וחלקו של חיל האויר במלחמת יום הכיפורים.

16:40 - 17:40 - רב שיח בהשתתפות:

מר. שאול (סם) ברונפלד, חיל האויר לא היה מוכן והמטכ"ל "עצם עינים"

אלוף (בדימ') אמנון רשף, סיוע חיל האויר לכוחות היבשה - מציאות מול ציפיות.

תא"ל (בדימ') רליק שפיר, על ידיעה מול תודעה וכשל מערכתי

רא"ל (בדימ') גבי אשכנזי, השפעת מלחמת יום הכיפורים על חלקו של חיל האויר בבניין הכח.

מנחה: אל"מ (בדימ') אורי דרומי

17:40 - 18:00 - הפסקה

18:00 - 18:15 - פרופ' (אמריטוס) אורי בר יוסף, "מלחמה משלו"

18:15 - 18:50 - אלוף (במיל') אמיר אשל, חלקו של חיל האויר בתפיסת הביטחון של צה"ל כיום ולעתיד לבוא.

18:50 - 19:00 - תא"ל רון כתרי - דברי סיכום, "התקווה".

עלות למשתתף 60 ש"ח.

חברים: כרטיס ראשון חינם

השתתפות לנרשמים בלבד ולבעלי תו ירוק

להרשמה ותשלום

לחצו כאן!

המחלקות המיוחדות של הפלמ"ח

מחלקת הסיירים
דר' אלדד חרובי
15.12 | 18:00

להרשמה לחצו כאן!

מנתיבי הבריחה במעברי
האלפים ברגל אל המסע
באונייה "לא תפחידונו"

הזמנה לכנס

יום שישי, כ' טבת, תשפ"ב,

24 בדצמבר 2021

בבית הפלמ"ח, רח' חיים לבנון 10, תל-אביב

... וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל־הָאֲרָצוֹת
וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל־אֲדֹמְתְכֶם:
(יחזקאל ל"ו)

9.30 - התכנסות | 10:00 - פתיחה | קטע מוסיקלי

ברכות:

שלומי מעין - ראש מערך המוזיאונים של משרד הביטחון.

שירי ארליך - מנהלת בית הפלמ"ח.

רחל רוזנשיין - יו"ר דורות המשך.

■ אתנחתא מוסיקלית

פרו'פ רוני שטאובר - שאלת מיקומה של "הבריחה"

באתוס משואה לתקומה.

חנה ויס - השקת הספר מעברי האלפים ברגל

בדרך אל ארץ האבות.

■ תמונות מאלבום מחנות באיטליה.

הפסקה

קטע מוסיקלי

רחל כהן פרידהיים - הקמת מחנות מעפילים באיטליה על ידי החיילים הארץ ישראלים.

דר" גבריאל לזין - אבי מאיר לזין

ענת ברנע - גד לסקר מפקד האונייה

■ סרט - ביבשה ובים לא תפחידונו

■ קטע מוסיקלי

- סיום משוער בשעה 13:00 -

הרשמה בבית - 40 ש"ח
לפקודת עמותת הבריחה
054-6298888
לבירורים 052-8629657

מוסיקה - שירה: מאיה מופז פייקוב, פסנתר וליווי - אוריה פלד כהן.